

Ainevaldkond	Keel ja kirjandus
Kursuse nimetus	Seto/võru keel ja kultuur
Eeldus-kursused	Puuduvad
Lõimumine	Ajalugu, eesti keel, kultuurilugu, identiteet, isamaalisus, murded
Kursuse maht ja õppe-korraldus	Kursusel saab osaleda max 20 inimest, 21 tundi. Iseseisev töö, grupitöö, paaristöö, töö tekstidega, esitlused, lõputest
Kursuse läbiviija	Annelore Hirschon
Õpetamise aeg	I poolaasta
Kursuse eesmärgid	Kursuse eesmärgiks on <ul style="list-style-type: none"> • tutvustada õpilastele tänapäevaseid lõunaeesti keeli – võru ja seto keelt • anda ülevaade võru ja seto kultuurist (kombed, tavad, traditsioonid) • avardada õpilaste silmaringi • arendada õppijat kui isiksust, kes väärtustab pärimuskultuuri ja selle säilimise olulisust.
Kursuse lühi- kirjeldus	<p>Kursuse esimesel päeval saab õpilane ülevaate lõunaeesti keelest ja kultuurist. Õpilane saab teada, et kuigi setu keel on küll võru keelega väga sarnane, siis miks sellegipoolest räägitakse sageli võru ja setu keelest eraldi.</p> <p>Erinevate videomaterjalide toel kuuleb õpilane nädala jooksul keelt ja tajub selle omapära, seejuures omandab võru/seto keeles algteadmisi nii kõnes kui kirjas.</p> <p>Seto-võru kultuuriga (kombed, traditsioonid jm) tutvumine toimub osaliselt õpilaselt-õpilasele õppevormis läbi grupi/paaristööde jooksul kogutud materjalide atraktiivses esitlemises kaasõpilastele (video, esitlus, näidend, luuletus).</p> <p>Kursusele on kaasatud ka külalislektoreid/esinejaid, nt osaleb õpilane töötoas „Keelejuttu võro keelen“, mida viib läbi lektor Sulev Iva.</p> <p>Kursuse viimane teemaplokk kutsub õpilasi üles mõtlema teemal „Mida tuleks ühiskonnas teha seto/võru kultuuri (pärimuskultuuri) jätkamiseks ja arendamiseks.“</p>

Kursuse õpitulemused	Kursuse läbimisel <ul style="list-style-type: none"> • õpilane omandab algteadmised võru ja setu keelest (suudab lugeda ja sõnastiku abil aru saada lühitekstidest) • tunneb võru ja setu kultuuri omapära ja erinevusi • oskab hinnata pärimuskultuuri säilimise olulisust
Hindamine	Hindamine on mitteeristav A/MA Kursuse läbimise eelduseks on aktiivne osavõtt õppetegevuses ning ettenähtud ülesannete sooritamine. Ülesanded: <ul style="list-style-type: none"> • töö erinevate tekstidega (ajaleheartiklid, luuletused) - lugemisoskuse ja sõnavara arendamine • arutelud erinevatel keele ja kultuuri teemadel, küsimuste püstitamine • erinevad grupi- ja paaritööd, tööde esitlemine kaasõpilastele • arvustus (film „Taarka“) • lõputesti sooritamine Iseseisev lisaülesanne määratakse õpilasele, kes puudub rohkem kui kahest õppetunnist.
Õppe-materjalid	Materjalid keele tundmaõppimiseks „Vahtsõndõt ABC kiräoppusõ tüüvihk“ https://wi.ee/uuendatud-abc-kiraoppuse-toovihik/ Võrukeelne ajaleht „Uma Leht“ http://umaleht.ee/ Sõnaraamat https://synaq.org/priv/?vaade=juh Seto keel ja kultuur http://www.rahvakultuur.ee/vkpnimistu/files/shared/d407116f-62e7-0658_Seto_keel.pdf https://etv.err.ee/v/elusaated/setod/videod/4fc8842c-193c-4c32-8874-b2bac4aa3ba1 Eesti Vaimse Kultuuripärandi Nimistu

	<p>https://www.rahvakultuur.ee/vkpnimistu/index.php?page=Public.Knowledge&id=69</p> <p>Film "Taarka" (2008) - Eesti dokumentaalainesega draama seto rahvalaulikust Hilana Taarkast</p> <p>Seriaal „Tagamõtsa“</p> <p>https://arhiiv.err.ee/seeria/tagamotsa/lavastuslik/31</p>
Kirjandus (soovituslik kirjandus)	<p>Võrukeelne ajaleht „Uma leht“</p> <p>Setokeelne raamat: Antoine de Saint-Exupery „Tsillokõnõ prints“ (Väike prints)</p> <p>Erinevad väljaanded autoritelt: Contra, Aapo Ilves, Kauksi Ülle jm</p>
Kursuse väljund	<p>Õpetatavad uued teadmised on silmaringi ja maailmapilti avardavad. Teadmised seto/võru kultuurist ja keelest toetavad õpilast väärtustama pärimuskultuuri ja selle säilimise olulisust. lühifilm kursusel omandatust (grupitöö)</p>